

NARODNA

Letnik III
Štev. 15

Uredništvo in upravnishrvo v Ptuj. Ček rač. 16.089.
Naročnina za celo leto Din 28,-, pol leta Din 20,-,
Za deljena plačila se računi vsaka številka 1 dinar.

PTUJ, dne 23. aprila 1932

Cena oglasov: Po cedniku odn. po dogovoru.
Cena malim oglasom: Vsaka beseda Din 1,- in -50.
Večkratne objave po dogovoru.

Premišljaj ta teden
globokost in resničnost sle-
dečih rekov, citatov in gesel:
„Ne samo, kar veleva mu stan,
kar more,
to mož je storiti dolžan!“
„Kdor zaničuje se sam, podlaga
je tujčevi peti.“
„Sloga jači, nesloga tlači.“

O tiskovnem zakonu, vladah in časopisni cenzuri.

(Našim razboritim čitateljem, kritičnim prijateljem, borbenim dopisnikom in preradikalnim sotrudnikom v prijazen pouk!)

V veliki množici raznih zakonov in predpisov je menda tiskovni zakon še najbolj neznan široki javnosti, ker se tudi na sonjaji le od časa do časa rabi v redkih javnih razpravah. In še v teh primerih gre navadno za klevečo po čistem časopisju. — Povsem razumljivo je, da pri takih okoliščinah ne more imeti javno t p'avega pojma o današnjih zakonskih predpisih o tisku ter se le tu in tam, čim zagleda v listu kako belo listo ali izdolben stavek misli svoje o strogosti zakona, kateremu se mora povsod vsak državljani brezpogojno pokoravati ter se po njem ravnati; kajti sicer bi bil zakon le kos papirja za arhivo, pa če in moče in bi neupoštevanje zakona vedlo skupnost k anarhiji — brezvladju.

Ker pa še nismo anarhisti, četudi nas imajo eni za boljševike, drugi za komuniste, tretji za socialiste, demonstirane „k'rikalce“ itd. je naša dolžnost, da povemo javnosti v pouk par tozadevnih pojasnil. Kakor so nam že kot rekrutom nekda vtepali „frajtarji“ v glavo tisti stereotipni „Befehl muss befolgt werden!“ (pa četudi je bil večkrat tak „Befehl“ proti normalnim človeškim možganom), tako moramo danes, v dobi graditve velike konsolidacije države na znotraj in zunaj — ne mo' da iz strahu pred kašo in ričetom, ampak iz ljubezni do skupnosti

spoštovati vsak zakon v trdnem upanju do zakonodajalca. Saj je znano, da so v slučajih prav težkih bolezni najbolj esudno okusna zdravila najbolj učinkovita. V časih mora zdravnik seči po nožu, strupa itd., da reši usodo bolnikovo. To je samo primera za težak položaj raznih vlad (režimov), ki snujejo najbolj učinkovite zakone v soglasju vseh poklicnih ministrov, narodne skupščine ter merodajnih javnih starovskih korporacij. So v vlogi zdravnikov bolnega državnega telesa. Tako je pri nas, tako je povsod na svetu.

Posamezni „šef-zdravniki“ (ministerski predsedniki) so v različnih dobah različno vodili politiko svojega zdravljenja: Pokojni Nikita Pašič je grozil z — amputacijo; tudi že pokojni Stjepan Radič je božal jugoslovanskega bolnika s tolažilnim balzami miru, človečansva in ljubezni, upanja v boljše čase in — potrpljenstvo, ki je boža mast; Svetozar Pribičević se je zadržal nad bolnikom, o katerem je mislil, da — simulira; Ljuba Davidović in dr. Korošec sta se posluževala „Blaženega žegna“; Peter Zivković energičnih injekcij itd. itd. — Vsak po svoje. Vsi so sestavljali po svojem znanju najboljše recepte: zakone.

Ako se tak „konzilij zdravnikov“ skrega med seboj radi bolnika, njegove bolezni in načina zdravljenja — ali pa vsi solidarno obupajo, tedaj pravimo temu „kriza vlade“. Potem se navadno izmenja šef-zdravnik ali pa vsi. — To je povedano seveda v lepi, razumljivi primeri vsem nergačem v pouk in informacijo.

Mnogo naših preveč razboritih čitateljev nam očita prav po krivici, da

smo premehki napram raznim vprašanjem in pojavom doma in po svetu; mnogim kritičnim prijateljem smo preveč mnogostranski, ker se npr. nobenemu zameriti; na preveč borbene dopisnike pa se je poleg cenzure aboniral uredniški koš, ki ima zelo veliko želo, dočim na in preradikalnim sotrudnikom nočejo v glavo niti bele lise v listu ter nam očitajo „figavost“, preteč nam z bo kotom in preziranjem, ker ne poznajo strojih določb zakona o tisku, ki se v pogledu svoje strogosti stopnjuje že od l. 1925 dalje! Sedem bridkih let za preskušnjo potrpežljivosti novinarske kože! Vendar je stogi tiskovni zakon, izdan od narodne skupščine bil še do kaj mil, ker so oblasti ublažile kazenski postopek. S 6. januarjem se je ta zakon zelo poostiril v pogledu slučajev, ki so predpogoj za zaplembo (konfiskacijo) listov in sicer prav razumljiv prestopek zoper državo po občem kaz. zakoniku, prestopki po zakonu o zaščiti države ali pa zaščitveni oblasti organov brez utemeljitve iznesenih dejstev. Pač pa je po novem zakonu odpadel primer konfiskacije lista za primer žaliive narodne skupščine, kar je povsem razumljivo, kajti stara narodna skupščina, ki je večkrat bolj naličila na sejmu se pretepajočim mešetarjem, kakor parlamentu kulturne države je bila ukinjena, a nova skupščina (sedanja) se tudi ni zavarovala pred napadi, zato ne uživa zaščite potom zaplembe. — Poprej je odločalo o zaplembi redno sodišče, priziv na apelacijo je bil dovoljen. Sedaj ni nobene pritožbe razun v prav posebnih slučajih, ki pa javnost ne zanimajo. Gospod notranji minister pa sme

list, ki je bil v enem mesecu trikrat zaplenjen sploh ustaviti, njegovo nadaljno izhajanje pa zabraniti.

Sedaj vidite nergači iz vrst preveč razboritih čitateljev, zakaj nismo objavili vseh vaših bridkih opomb glede zločeste gospodarske krize v okviru vaše sicer upravičene nevolje; sedaj veste vi, kritični prijatelji, zakaj se marsikaj mo' a pisati s prav milo besedo, četudi je v govoru prav bridka resnica. Naši borbeni dopisniki bodo razumeli, da vsega ne smemo dati na sicer zelo potrpežljivi papir, ker zakon je — zakon; preradikalni dopisniki pa si naj k srcu vzamejo naše dobrohotne nauke in naj razumejo, kako težko je delo novinarjev, četudi neodvisnih. Vendar se najdejo izhodi tudi iz zanj cenzure, katere omiljenja se nam že obeta radi spoznanja pretirane strogosti sedanje cenzure.

Vsi naj pomnijo, da ni mogoče vsem ustéči: Strogemu zakonu in javnosti, ki je zelo izbirčna in kritična. Zato potrpite v imenu božjem vsaj nekaj mesecev; kajti nikdo od vas, ki plača časopisno naročnino, ne bo zadovoljen, da istega takozvana „višja sila“ ustavi zato, ker je dal duška vaši kolikotol'ko utemeljeni nevolji. —

Kritizirati pa sme svobodno vse, kar je vredno javne kritike, ki pa morate imeti za podlago tri lepe lastosti: Resnico, pravico in — ljubezen. —

Večkrat je cenzorju težko, da kako stvar zapleni, ker mora to storiti večkrat tudi v primerih, ko gre za stvar, ki je njemu — izven urada — morda na moč simpatična.

Podpirajte nas vsi, ki ste dobre volje!

PODLISTEK.

Je pa davi slanica padla ...

Ko se je solnčnega pomladega jutra pomikal proti pokopališču v N. mrvaški sprevoz z belo krsto v spremstvu be'oblečenih deklic, je prihitel k meni kakor drobna ptica spomin iz davne mladosti. . . In temu spomnu, kristalno nočistem, kakor jutranja rosa na kelihi liže posvečam te vrstice.

Jelici je cvetela dvajseta pomlad. Kadarkoli in kjerkoli se je pojavila, vse je gledalo za njo: možki s pitajeno, neizgovorjeno željo v srcu, ženske z nežno zavistjo v duši, z zavistjo, ki ni hotela žaliti. . .

„Glejte, glejte, Jelica je. . .“ so veselo vsklikali mestni komiji, kadar so jo videli v mestu. Pa niso verjeli sami sebi, da je ona; kajti vedeli so, da se redkokedaj prikaže v mesto. Kadar pa se je prikazala, takrat so se vse oči obrnčale nanjo. . .

„Ona je, gotovo ona!“ je vskliknil mlad fant, ko se je ozrl skozi okno trgovine.

„Lažeš, nemogoče!“ so zmedeno in zmečano odgovarjali njegovi tovariši in prihiteli vsi k oknu.

„Kakor hod srca je njen korak“ rekel je eden.

„Hodi, kakor bi štel cekine“ je odgovoril drugi.

„Ščkana je kakor veverica“ je pristavil tretji in tako so se vrstile sodbe na njej — Jelici, vitki devojki, kateri je zvevčela jedva dvajseta pomlad.

„Bogve, ali je čula krilate opazke, ki so letale za njo liki pestri svilokrili metuljčki za vonjavim cvetom?“

Ni se zmenila prav za nikogar. Tih in resen je bil njen pogled. Obrazek kakor odsev belega lilijnega cveta. . . Ličeca, kakor tih odmev žalostne pesmice. . .

Tiha in resna je hitela mimo trgovin. Vse oči so bile vprte v njo, ali ona ni ničesar čula, ničesar videla. Zatopljena v težko, mučno misel — je hitela in izginila v gostem drevoredu kraj reke. Izginila je vsen očem. . .

Na bregu je obstala in se zazrla v zelene valove nerazumno mrmrajoče reke in se zamislila v daljo, kakor da hoče čitati rešitev težke uganke v valovih

reke. . . Trudna je sedla na klopico, odprla ročno torbico in potegnila iz nje drobno stvarco, zavito v košček svilnatega papirja.

En sam pogled v skrivnostni šepet valov in zavojček je odletel — v vodo. Papiček, zmočen je odplaval po valovih brez one male stvarce, ki je zdrknila na deroče dno med kamenje, školjke, ribe. . .

Jelica se je zravnala, kakor za hip osvobodena težkega bremena, ki je tlačil neno dušo; dvignila je ponosno svojo glavico in odšla domov. . .

Tista drobna stvarca je zdrknila na dno reke, med prodec, školjke, ribe, — kjer kraljujejo vile povodkinje, katerim služi vdano — povodnji mož. . . Drobna stvarca — prstan zaročni.

Celo zimo je sedela v svoji sobici, ga ogledovala, strmela vanj, ugibala njegovo ta in tvenost, — vendar ga ni spoznala, ga ni razumela.

Njej se je zdel podoba večnosti brez začetka in kraja.

Kadarkoli so dekleta — navadno po večerih — prihajale mimo njenega

okna ter jo zvale, naj gre z njimi k pevski ali gledališki vaji, vselej je odklonila prošnjo svojih tovarišic.

Njene drugarice Anica, Marica in Olgica so tupatam metale kamenčke v njeno okence in zvale:

„Pridi, Jelica z nami!“

„Ne morem! . . .“ je bil komaj slišen odgovor, zajet v prikrito in globoko žalost.

In so odšle — žalostne in šepetale med seboj sočutno s čuvstvom neoskrujenih duš:

„Nekaj strašnega gloda srca uboge Jelice“ . . .

In po hišah, kjer so ljudje opoldne in po večerih sedeli pri mizah in se pomenkovali o različnem, so tožili:

„Jelice ni več videti na ulici. Zamisljena je zelo in oslabela je revica; nekaj strašnega jo teži“ . . . In tako so ugibali to in ono, vsi dobri in hudobni ljudje, ugibali dobro in zlo, pa samo ugibali in govorili. . .

Ko se je poslovila zima, je vzbrstelo prvo brstje in z njim ponižne vijolice, beli zvončki in zlate trobentice.

Odšle so dekleta, nabirat prvih rožic za oltar Skrivnostne Rože. . .

Ivan Kočar — Domžale:

Bratje, bodimo trezni!

S strahom opazujemo našo mladino, ki tako samozavestno in neozirajoč be na mnoge opomine onih, ki se postavljajo v bran proti neugnanemu sovražniku alkohola, drvi v lastno pogubo.

Kriza, ki je zajela ves svet ne odnehaje, temveč se še skoro bolje poobstruje, toda kljub temu se ne ustavi naša podivjanost in ponorelost. Mi drvimmo naprej v še večjo pogubo in tone-mo v povodnji nesrečnega alkohola, ki zahteva vedno novih žrtev. Številni ubofise vrstijo: zdaj kakolje brat brata sin očeta, mož ženo, mladi gospodar očeta preužitkarja. Kaj je vzrok tega zlobnega divjaštva? Običajno nesrečni alkohol!

Pa zakaj nekateri ljudje, vzlasti mladi fantje toliko pijejo? Ne samo zato, ker je dobro, marveč zato, ker je imenitno! Domišljajo si, kakšna čast je to, če veliko pijače vlijejo v svoj trebuh. Če je to čast, potlej zasluži veliko večjo čast živina v hlevu in čeber pod kapom, ki spravijo veliko več vode v sebe kot trebuh ničvrednega pijanca.

Po mestih in istotako tudi po deželah, so ob praznikih krčme nabito polne. Med razuzdanim veseljačenjem se čujejo hreščeči glasovi harmonike, vrste se pari, sami mladi pari, — mladost v kateri zremo našo bodočnost. A kakšna je ta mladost? Vsa razpahljena in ponorela, divja in razbrzdána, bla je strah gledati v ta lice!

Vesoljačenje traja počej pozno v noč, dokler ne vzrojijo razgreti vinski duhovi! . . .

In kaj se zgodi potem? Nenadno nastane prepir in največkrat zaradi neznanega ali pa prav malenkostnega vzroka! Pridušeni krik se začuje; zabliškajo se noži in nastane potlej pravcata bitka, ki zahteva zopet nove žrtve, — žrtve strupenega alkohola. . . .

Ali ni že prava vojna požrla dovolj naših fantov, katerih trupla trohni-jo daleč od rodne grude na prostranih ruskih poljanah — onkraj žalostnega Dnjestra, na Laškem in drugih bojiščih?

Kje nam je treba poprijeti za delo,

da se postavimo v bran temu zakletemu sovražniku človeštva? Vsi smo dolžni pomagati! Predvsem starši, ki naj bi že malemu otroku večpili v srce strah pred zastrupljevalcem ljudstva — alkoholom. Gotovo pa se to ne dogaja, posebno po vino-odnih krajih ne, kjer pijejo otroci vino namesto vode in mleka. . . .

Ni čudno potem, da je naša mladina tako divjaška, ko se že v otroških letih vda pijančevanju. In če bi zmer-no uživali alkoholne pijače, kakor to dela drugi prosvetljeni narodi, ne bi me-lo za nas usodnega pomena, nego se vdajamo tako divjemu popivanju.

Naša ožja slovenska domovina ima ob vsaki priliki, veseli ali žalostni nešteto veselic, na katerih se ne samo pleše nego se tudi praznijo sodi. Mor-da mi bo kdo ugovarjal, da razne pri-like še vneteje slavijo Dunajčani in Parižani. Naj le, ker imajo denar, a mi smo siromaki, ki moramo preje piti do večjega blagostanja, predno si lahko privoščimo razkošje bogatinov. Vseh teh veselic in prireditev je pri nas na Slovenskem več ko preveč. Z veselja-čenjem in brezmejnimi pijančevanjem Slovenci ne bomo napredovali ne na gospodarskem, ne na prosvetnem po-lju, pač pa nam je tako divje pijanče-vanje lahko usodno, ker po vsem po-snemamo rdečepolte Indijance, — ki sō za omamni strup „belih“ osvoje-valcev prodali svojo vekovito kulturo in vse zgodovinske tekovine, katerim se čudijo zgodovinarji. Čisto plemo In-dijancev je izginilo skoro docela, ker se je da-lo v oblast angleškega žganja in „bele kulture“, ki je vedela, s čim lahko iztrebi močan in zdrav narod, ki ne pozna strupenih mamil. —

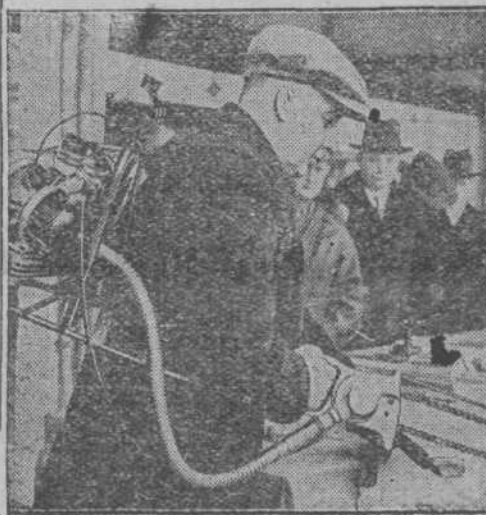
(Dostavek uredništva: Članek našega sotrudnika iz Domžal, katerega prispevke smo že večkrat priobčili in jih še bomo je kakor nalašč za naše raz-mere. Nešteti poboji, umori, krvavi ekscesi in druge nerodnosti pri nas pol-nijo kolone časopisja. Ne bilo bi na-pačno, ako bi se našel izdajatelj za list pod imenom „Pijanec“ ali „Aufbiksar“. Ta bi moral vestno zbirati vse zločine in nerednosti, katere je neposredno za-krivil nesrečni alkohol, ostalo časopisje pa bi se naj bolj bavilo z gospodarskimi in kulturnimi problemi naše lepše demo-

vine. Iz razloga, ker se sramujemo te kulturne sramote tudi ne priobčujemo — principijsko ne — takih izgre-dov. Piti ni zločin. Le po pameti pijmo božjo kapljico in zmernost bodi nam načelo življenja!)

Naši naročniki iz Ptuja so pokazali dobro voljo ter skoro vsi poravnali naročnino v naprej, s čemur so nudili listu izdatno oporo. Uprava lista se vsem iskreno zahvaljuje predvsem posebnim dobrotnikom lista.

Francoska ministra: Laval in Cathal.

Najnovejša iznajdba

Stroj, katerega motor si čbesiš na listet in tako lahko žnjim žanješ, kosiš, vrtaš žagaš in druga dela opravljaš.

Prva je zaklicala Anica: „Jelica pri-di, vijolice cveti!“ —

Jelica ni odgovorila.

In Anica je namignila Marici, naj ona poskusi:

„Zaklič ti!“

In Marica je zaklicala: „Jelica, prve rožice cvetijo; zvončki te kličejo!“

„Ali Jelica ni odgovorila.“

Vprašala je Olgica:

„Pridi Jelica! Vse cveti, solnček si-je in fantje povprašujejo za teboj! — Ali prideš?“

Ko Jelica tudi topot ni ničesar od-govorila, so odšle žalostne nabirat prvih cvetlic za oltar Marijin.

Tiho je postalo naenkrat vse nao-krog. Iz gozda je prihajalo kakor pe-šem, še nikdar in nikjer zapeta:

„Vstani moja rožica!

Zlato solnce se smeji, —

gora, log in gozd cveti! . . .

Vstani moja ljubica,

pojdi v gozdč moj z menoj! . . .

Od svilenozelenih gor je gumeva-

lo: Z menoj, menoj! . . .

Jelica pa je sedela v svoji sobici in strmela v droben prstan pred seboj; ni ga razumela, ni spoznala skrivnosti,

nevidno začrtane v drobno zlato. Bil ji je podoba nedoumljive večnosti, su-gi prstan dar pokojne mamice. . . .

—:—

„Atek, zakaj čitate vedno in vedno v teh zaprašenih knjigah?“

„Iščem resnice, otrok“ ji je odgovo-ril ljubezniavo njen oče, osiveli učitelj.

„Atek, ali je kje resnica? Ali ni vse okrog nas — ena sama velika laž, atek?“

Stari je dvignil svojo srebrnolaso glavo počasi in nemirno pogledal svojo hčerko. Videl jo je, kako je oslabela — nekdanj bujno dekle — zdaj pa pre-več vitka, osušena, kakor senca. Njeni lepši lasje so se kaj lepo podali bolest-nemu izrazu v trpečem, a vedno lepem ličecu. Kadar se je kak solnčni žarek ukradel in zasijal v diadem njenih las, so bile kakor okna Marijine cerkve ob solnčnem zahodu. . . .

„Jelica, pri ljudeh iščeš zamanj res-nice. Samo tu goji v tej modri jasnini in v teh zaprašenih knjigah.“

Ob teh besed je ostala v Jeličini du-ši globoka sled. Odsihmal je sedela pri knjigah in iskala resnice, medtem ko je dobrava prepevala neizpeto pesem:

„Vstani moja rožica!

Zlato solnce se smeji, —

gora, log in gozd cveti!

Vstani, moja ljubica,

pojdi v gozdč moj z menoj!“ . . .

Jelica pa je gledela od dne do dne in iskala — resnice. . . .

—:—

Bilo je v maju, ko so padali prvi črešnjevi cvetj. —

Stari farni zvon je zvonil tako o-tožno, v srce segajoče, da bi kamen za-jokal.

Svičena zelen je odevala hrib in dol.

Bil je lep spomladni dan, poln sme-janja, šepetanja in radosti.

Po cestah pa se je plazil pritajen šepet in ljudje so si skrivoma brisa-li solze:

„Pomisli, šele dvajset let — in že je umrla! Pomisli, šele dvajset let in že — mrlič!“ Tako je šlo od ust do ust.

Vse se je zbralo — možje, fantje, žene, dekleta in deca, da so spremili Jelico v pomladno krasoto — —.

„Najlepše, najboljše dekle je umrlo!“ . . .

„Bi'a je krotka, kakor golobica“ . . .

— Roman Bende —

PERJE!

kokošje, purje, gosje, račje naravno, s strojem očiščeno in čebano, dobavlja v vsaki množini

E. VAIDA, Čakovec

Dalje, kupuje ista tyrdka vedno vsako množino perutnine in divjačine.

Pro domo, a velja tudi za druga mesta.

(Vsem onim, ki se radi umetno jezijo).

Dasi, ali ker je Ptuj malo mesto, imajo njega prebivalci, zlasti vplivnejši, eksponirani meščani prav sumljivo prijetno dolžnost, biti in sodelovati v odlokih celega tuceta društev, zavodov in raznih ustanov.

Kako te častne in odgovorne funkcije izvršujejo, je stvar energije, kakor volje in sposobnosti vsakega posameznika, med katerimi pa menda ni nobenega Julija Cezarja, ki bi hkrati opravljal kar po pet važnih opravil. Pri vsem tem pa ne smemo mimu dejstva, da so vsa omenjena odborniška mesta, dasi odgovorna, le „Tittel ohne Mittel“ izvzemši mest raznih upravnih svetnikov pri raznih delniških družbah in raznih skritih sinekur — torej zgolj častna mesta. Častihlepju je torej v obilni meri zadoščeno. Drugo vprašanje pa je, če so vsi po visokozvenečih naslovi hrepeneči tudi aktivni (delujoči) odborniki, ne samo nekaki „poglavari“ radi časti in reprezentance. Navadno

„Kako naglo je umrla! Kdo je mogel njej storiti kaj žalega? Kdo se je mogel zlagati njej?“ — Tako so se vrstile in mešale sodbe o pokojnici.

Med možkimi, čisto blizu mene je nekdo pripomnil:

„Pač ne verjamem, da je bila bolna na prsni ali da je imela jetiko!“

„Ne, ne“ je pristavil drugi — „njo je nekaj že dolgo mučilo in težilo.“

„Nikdo ne more vedeti, kaj je bilo z njo; vedno je bila zamišljena in potrta.“

„Odšla je slani“ . . . sem pristavil v zadušenem tonu — pa samemu sebi nisem verjel.

Skozi dolgi mrtvaški spreved je šlo skrivnostno-pritajeno šepetanje:

„Kdo ji je mogel kaj žalega stori-ti? Kdo je mogel njej lagati, jo varati?“

Zbor je zapel: Gozdč je že zelen. . . Duša od slane umorjene cvetke pa se je zasmejala v cvetu bele lilije — vve-čen, neoskrunljiv nasmeh. . . .

Našla je — resnico. . . .

— Roman Bende —

morajo tajniki vzeti na hrbet vso društveno delo, a morebitne zasluge se pripnejo na prsa g. predsednika tega ali onega društva. (Naglašamo, da govorimo pavšalno, splošno in njmamo v mislih nobenega konkretnega slučaja, kar bi utegnili kdo posumiti).

Povsem naravna posledica takih razmer je, da marsikateri veljak sploh nima natančne evidence o svojih naslovih in se je že zgodilo, da je moral povprašati pri gospodu tajniku, kakna je prav za prav njegova funkcija. In res je „pri viru“ izvedel, da ni to, kar je mislil da je, ampak nekaj drugega. Malce ironično in zafrkljivo bi ta ugotovitev zvenela, ako ne bi bila — resnična. — Ravno tako ni čudno, ako se pri takih društvih oziroma odborih niso na jasnem o vprašanih: „Kdo pije in kdo plača...“.

Kljub svoječasemu iskrenemu pozivu gospoda prof. Bajuka, katerega smo objavili v celoti, da naj namreč posamezna društva svoje prireditve, katere pripravljajo javijo za ravnanje drugih društev — vsaj 14 dni naprej, se le malo kdo za ta poziv zmenil, da si fina taka predprijava dvojno prednost: reklamo za sebe in opozorilo drugim. Ni tedaj čudno, da je napr. radi prostorov v ptujskem mestnem gledališču večni ravs in kavš, ki se potem z jezo in nepotrebno zamero ne rešuje vedno po pravilu: „Kdor prej pride, prej melje“. Krivi tega so razni gg. predsedniki, ki v svoji letargični komodnosti, ali nečimurno napuhjeni lenobi radi prostovoljne prezaposlenosti — pozabijo na svojo dolžnost.

Po vsem tem, kar sem povedal po namigljajih mnogih tudi ni čudno, ako se isti dan in ob isti uri napovedo kar tri več ali manj važne prireditve. Za soboto, 16. t. m. ob 8. uri zvečer je bil napovedan plesni večer Erne Kovačeve, v isti čas ustanovni občni zbor JRKD in ravno isti čas občni zbor Jugoslovanske Matice, kakor, da teden ima samo en dan, t. j. soboto, ki je kajpak pripravna za neizogiben, običajen — „krok“, naslednji nedeljski dopoldan pa je posvečen — mačkam....

Oni, ki se hočejo na vsak način jeziti, če treba tudi umetno, ne objavijo svojih prireditev pravočasno. Povsem razumljiva slaba udeležba (tudi poročevalci ne morejo hkrati biti na treh krajih) je vzrok za jezo onih, ki ne razumejo, da se npr. član Jugosl. Matice gotovo zanima za JRKD pa tudi za

— plesni večer ali kako drugo prireditve. To poroča vsem „sine ira et studio“.

Argus Petovianus.

Dostavek uredništva! Soglašamo! — Ne velja samo za Ptuj, ampak tudi za druga mesta. Res agilni odborniki, ki morajo istočasno izvrševati poleg poklica še kakih 12 društvenih funkcij, so ob takih razmerah v veliki nepriliki. Ker pa gg. društveni predsedniki oz. tajniki vedo, kdaj izhaja list, nej se umetno ne jezijo na nas, češ, da nočemo objaviti naznanil raznih društev ter nas prikrito sumničijo, — kljub znani naši neodvisnosti — pristranosti!

Meh za smeh.

ŠE NI ZADOVOLJEN.

Zena: Ali mi ne pristojata nov klobuk?
Zdi se mi, da sem deset let mlajša.
Mož: Škoda, da nimaš dva taka klobuka.

NEKDAJ IN DANES.

A: Povej mi razliko deklet od nekdanj in od danes.
B: Ne vem.
A: Nekdanj je deklet zrdelo, kadar jo je bilo sram, a danes jo je sram, če zrdi.

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Kdor je z naročnino

v zaostanku, naj isto takoj poravnava, da si s tem zagotovi redno dostavljanje lista in omogoči njega redno izhajanje, kajti neodvisna »NARODNA SLOGA« se mora vzdrževati izključno le z lastnimi sredstvi in s podporo neodvisnih plemenitnikov.

Naše naročnike opozarjamo, da znaša: letna naročnina Din 28.— pol letna Din 20.— četrt letna Din 10.— Pri deljenih plačilih pa vsaka številka Din 1.—

Naročnino morete nakazati po biankopoložnici, katera se dobi na pošti ter pripisete na isto našo ček številko **16.069.**

Opozorilo našim naročnikom!

Kateri naročnik ni prjel časopisa, naj napiše na list navadnega papirja: Upravi „Narodne Sloge“ P. t. j. Podpisani (natančno ime, naslov in zadnja pošta) nisem prejel številke... lista. Podpis... Ta listek naj vtakne v kuvertu (zavitek), na katero napiše „Časopisna reklamaicija“ ter naslov lista. Tako odprto pismo ni treba frankirati, se torej pošlje brez znamke. — Vsak naročnik naj pridobi vsaj še enega plačilo, očega naročnika. Tekmujte kdo jih je dobil več. Za posebno pridne imamo prav posebne nagrade!

Gasilno društvo Sv. Marjeta niže Ptuj priredi na 1. majnika veliko toambo in druge zabavne prilike. Vsi, posebno dobre zabave željni Ptujčani prijazno vabljeni!

Razno.

SMRTNA KOSA. V Ptuj je nenedoma umrl gospod Franc Osterberger, hotelir in vinogradnik. Pokojni je bil vsestransko zelo priljubljen, kar izpričuje velika udeležba na njegovi zadnji poti. Svojem blagopokojnika izekamo naše iskreno sožalje.

„Urgeschichte des Slaventums“

(K zgodovini Slovanov iz pradobe do preseljevanja narodov) se imenuje knjiga, katere avtor je naš sotrudnik. Lepo izredno delo, ki obsega 212 strani in 25 slik — obravnava tercijerne vulkane, skrivnosti biblijske genesis, rešitev vprašanja Atlantide, etimologijo najstarejših pojmov o bogastvu in kulturi, pred zgodovinske brodogradne prekope, duševno in moralno propast slavistike itd. — Ta knjiga je znanstveno revolucionarno delo, ki nima v svetovni literaturi niti podobne vrstnice. Avtor knjige je ptujski rojak in priznan zgodovinar in še sedaj delujoš vojaški pisatelj. —

To delo, ki bo zanimalo vsakega inteligenta ter je vzlasti potreben priročnik gg. profesorjem in učiteljem se lahko naroča pri upravi „Narodne Sloge“ močno reducirani ceni Din 65.— ali pa naravnost pri avtorju samem: Davorin Žunkovič, podpolkovnik v p. in književnik — Maribor — Marijina ulica 18. Odlični znanstveniki so knjigo, ki je vzbudila v vsej Evropi veliko zanimanje prav laskavo ocenili ter jo skoro enoglasno smatrajo kot edini priročnik za vse, k se zanima o za prazgodovino Slovanov. —

Lepi beli zobje

Ne bi rad zaostal poročati

Vam svoje največje priznanje in popolno zadovoljstvo o Chlorodont zobni pasti. Več let že uporabljam „Chlorodont“ in ljudje zavidajo radi mojih lepih zob, katere sem dosegel le z dnevno uporabo Vaše Chlorodont zobne paste. S. Pavletić, M.... Zahtevajte zato samo pristno Chlorodont zobno pasto, tuba Din. 8.— in Din. 13.—, ter zavračajte vsak nadomestek.

IZ SREDIŠČA. Ko sem zadnjič hodil tam po Šalovcju, sem srečal ormoškega Čukeca. Bajje hodi tam nekje, da bi se oženil. Prav grdo je robantil, ker pač Ormožani niso tisti, ki bi „Slogo“ plačevali. — Tistokrat sem se pa tudi jaz oglašil k besedi. Kaj boš ti — pri nas je še nikdo ni plačal. Ko bi bil čuk, bi jih kljuval, da bi bilo veselje, dokler ne bi plačali, ali če bi mi vsaj tisti središki Sršen hotel pomagati. — Prej se je tako „gifal“, a sedaj ga nikjer ni. — Kaj bo, kaj bo. Vsi trgovci tožijo, da je kriza — kmetje jadikujejo, Samo naši dravski mlinarji so sedaj dobi toliko, da so svoje mline zaprli, pa nočejo mleti. Kura naj jih pikne. Seveda je rajj tega razburjenje velikansko; — s krampi jim grozijo — pa kaj hočeš. Mlinarske butice so trde — neverjetno trde — a vseeno vas prosim dragi mlinarji — odprite svoje mline! Ne mislite, da samo vi lahko jeste kruh. — Druga stvar so jajca — pa to je poglavje za se. Če bi pisal v prilog trgovcem, se zamerim gospodinjam, a če bi pisal obratno, bi se zameril trgovcem in tako bi šel moj kredit po vodi. Ne bi pa rad ne enega, ne drugega, a vseno bi predlagal, da bi „dobrorejene kurorejke“ napravile jajčni trust. Če so že vsi drugi trusti in karteli, zakaj ne bi bil jajčni?

Se eno pereče vprašanje imam in to je vprašanje središke promenade. Dva trotoarja imamo, nadebudne mladine več ko od več, a promenade noče in noče biti. Najbrž so temu krivi naši kolesarji, ki v kljub prepovedi kolesarijo po obeh, da je veselje. Oko postave, — zgani se. Saj od vsakega, ki ga zasačiš, dobiš kovača in kovač, to je za središke razmere že nekaj. Če bi jaz bil oko postave (kar hvala Bogu nisem) — bi že videli. Pepek.

OBREZ. Gospod urednik. — Za nas menda še niti ne veste, da smo sploh na svetu, saj tudi ni čudno, ko je cela vas sama Jacina. Pri nas je vse pri starem, samo, če ne bi bilo v naši občini preveč divjih lovcev, ki se imenujejo tudi zeleni lovci in pa bara. Vsako je

Č E M U V T U J I N O ?

Ako res ne najdete pri domačem trgovcu svojemu okusu ustrežajočega blaga, oglasite se pri

„Tekstil bazarju“

Poleg zadovoljstva Vam bodo prihranjeni potni stroški!

IVAN TRPIN
Maribor VETRINSKA UL. 15.

poglavje za se, a na žalost eno ali drugo stavlja naš premili kraj v slabo luč. Vest o ba-u je pikantna zadeva, ki se tiče tudi krize, zato raje o tem ne govorim, a zeleni lovci — hm, bom tudi raje tiho. — Kar nas najbolj tare, to je kriza. Vprašal bi vas, ki dosti „ca teng“ berete, kedaj je bo konec? Vse to preklicano krizo rešeta, a do konca ji ni še nikdo prišel. Čudna zadeva. Drugo je pa naše vino. Pošljite nam kupcev, pa takih, ki bodo tudi plačali, ne pa samo na up, saj upa je že povsod dovo'j. Osnute zadržite, ki bo gledala v dobrobit kmeta; — mi bi jo ustanovili, a nimamo nošenega sposobnega, ki bi jo vodil, niti potrebnega kredita. Večina poseznikov je svoj pridelek prodala za bagatelno ceno Din 1.70, a v gostilnah ga točijo od 7—10 din. Ne vem, kdo si bolj zasluži tistih borih par „krajcarjev“, ali krčmar, ali kmet? Razsodite in nam svetujte. Zeleni lovci.

Konec tarnanja o krizi v prašičereji!

Ceno prašičem odločuje:

Previdna reja, t. j., da se zredijo in ne obolijo!

To dosežete, ako dodenete k krmi vsaj dvakrat tedensko oblastveno preizkušeni

'MASTELIN'

ki se dobi v vseh trgovinah po Din 3.— in 6.—

Kjer tega ni, pišite na glavno zalogo A. KOSEC — Maribor, Tezno.

V Ptujju se dobi „Mastelin“ v trgovini

ARTENJAK & SCHOSTERITSCH.

AFORIZMI.

Z dobroto si največkrat nakopljesh sovraštvu — zato vedi, komu si dober.

Kdor oglašuje, napreduje!
Naročajte „Narodno Slogo“!

Obilno trgategv in sladkejše grozdje

dosežete z uporabo

NITROFOSKALA
Ruše.

Mali oglasi

Reklamne pesmi

učinkovite napravi podjetnikom, katerim je v teh težkih časih kaj ležeče na učinkoviti in močni reklamni v svrhu napredka — proči ma'emu honorarju priznan strokovnjak v reklamni. Številna priznanja. Ker dolžnik ne biva v Ptujju, se naj pisna z znamko Din 2 za odgovor pošljejo na upravništvo „Narodne Sloge.“ —

Kaj je pomlad brez lepe frizure za dame in gospode?

Na to važno vprašanje zunanosti Vaše dobite prav lep odgovor, ako se v slučaju potrebe oglašite pri JOSIPU PLETERŠEKU, čigar brijski salon je tako urejen, da nudi damam in gospodom v pogledu lasnih del — zadovoljiv odgovor. —

Dol s cenami na knjižnem trgu!

Da v sedanjem težkem času omogočimo tudi manj premožnim dobavo dobre knjige, ki je v nastopajoči tujsko prometni sezoni prav dober priročnik za izlete in zgodovinski zbornik podatkov lepe izletne točke v ptujjskem okraju, razpošiljamo proti pošiljatelj zneska Din 5. v znamkah za vsakega ljubitelja domačih znamenitosti prav zanimivo knjižico, dokler traja zaloga! — Uprava lista. —

Kam v Ptujju?

Naj kmetič je z dežele, ali pa meščan, vsakdo pri „Pošti“ se ustavi, — ker tam se toči vinček pravi — in oštr je po postrežbi dobri — znan.

Prva brezalkoholna

gostilna

ctvorjena

na Bregu

pri Ptujju.

Ptujjani, ki po poslu prihajate v Maribor ne zamudite obiskati staroznane gostilno

„Plzenski dvor“

kjer se Vam poleg bogate izbere vin nudijo vsakovrstna jedila po najnižji ceni.

A. SENICA

restavracija in kavarna „Plzenski dvor“
TATENBACHOVA ULICA
(Od Glavnega trga proti „Narodnemu domu“).

V HOTELU.

Gost: Čujte vi! — V tem vinu pa je preveč vode!

Natakar: Mislim, da je le premalo vina v njej.

MED

ajdovec, domači pridelek dobite kg po 15 din. pri

Franc Kajně
menjalnica

BUDINA-PTUJ

Pomoč najbednejšim!

Oblastveno in zdravniško že 20 let preiskušeno možilo proti revmatizmu, je tiki in raku z navodilom uporabe se dobi. Mazilo ni nov izum ter pomeni velik blagoslov za vse, ki so smrti zapisani. Pojasnila daje in oskrbi dobavo leka za male stroške Uprava „Narodne Sloge“ bodisi na osebno prijavo, bodisi pismeno. V tem slučaju se naj priloži znamka za odgovor! —

Na tisoče revmatičnih in jetičnih ter od raka udarjenih bednikov je rešenih! —

Pianino

prvovrstne znamke pod roko poceni na prodaj! Vprašanja nasloviti na upravo lista. —

Hišo v Mariboru

dvodružnsko z vrtom sadnim in zelenjadnim samo na levem bregu Drave v brezprašni legi kupim takoj. Ponudbe pod „Gotovina 150.000“ na upravo lista v Ptujju. —

Gostilno v prometnem kraju

kje koli v območju Dravske banovine vzamem pod ugodnimi pogoji v najem. Obširne ponudbe z natančnim popisom je poslati na upravo lista pod značko „Soliden zaslužek“.

GOSTILNIČARSKA.

Gost: Vi, natakar v tem vinu je preveč vode! —

Natakar: Se mo' te, gospod; v tej vodi je premalo vina! —

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da se je na Bregu pri Ptujju št. 31 dne 3. aprila 1932 otvorila prva brezalkoholna gostilna ter se cenjenim gostom zajamči prvovrstna kava, čaj, razne druge brezalkoholne pijače ter mrzla jedila po najnižji ceni.

A. PODGORŠEK.

Avtobusna postaja Maribor-mesto-okolica-Ptuj

Frajlice, ki hočete bonbone, enako fantje, ki dišijo Vam klobase, različne še dobrote te in one — dobite vse primerno krizi Vaše kase, odhod Vam brige naj ne dela,

Ferdo

Ussar pač bogato res ima zalogo solidnega blaga za mesta, sela, saj ima izbero po okusu mnogo, ako si pozabil v mestu kupiti še kaj, rad vsakemu pročam po čisti maršičaj!

Ussar

Spacarijska trgovina in delikatese vseh vrst

MARIBOR

tik postajališča vseh mestnih in deželskih avtobusov pod „Veliko kavarno“ ob Državnem mostu.

STANDARD OIL COMP.

OF JUGOSLAVIJA

Skladišče in zastopstvo R. TONEJ (prej HELLER)

PTUJ

Avto-motorski mazila, olje za traktorje in poljedelske stroje, petrolejska mazila, Prevozi s tovornimi avtomobili.

Ljubiteljem slovenske pesmi!

Naš sodruknik znan slovenski pesnik — učitelj Anton Mohor ima še nekaj svoje zbirke „Pesmi“ v zalogi. Splošna kritika o tej knjigi, ki ne bi smela manjkati v nobeni knjižnici je zelo ugodna. Opozarjamo na njo vse pesnikove kolega, društvene knjižnice in zasebnike. Lična obsežna knjiga stane Din 25.- in se naroča bodisi naravnost pri avtorju učitelju A. Mohorju, v Mariboru — Majstrova ul. 18 ali pa pri upravi „Narodne Sloge“ v Ptujju. —

NOVODOBNO.

Ančka: Komaj si se poročila, pa že prodajaš poročno obleko.

Tončka: Ko se zopet poročim, bo že davno iz mode.

POLTOVORNI AVTO

tipe FIAT, novejšje znamke, z modernim komfortom, zelo dobro ohranjen, porabljen tudi kot zaprto luksuzno vozilo, pripravno za potnike trgovske stroje, izvrstne funkcije se pod roko prav po cenj proda.

Ponudbe je poslati na upravo lista pod šifro „FIAT“.

SKOPUH NA SMRTNI POSTELJI

Trgovec Poklukar na smrtni postelji, obdan od svoje familije:

„So-li vsi moji sinovi tukaj?“ —

„Da“.

„So-li hčerke moje tu?“ —

„Da“.

„Je-li moja žena tu?“ —

„Da“.

„Za vraga — kdo je potem v trgovini?“ — zarenči umirajoči.

Tivar-obleke

samoprodaja

V. RIBIČ — PTUJ